

Brúgv til Baltikum

Mánakvöldið varð nógv umrødda baltiska vikan í Norðurlandahúsinum sett. Tann ókeypiss kvöldsetan skuldi bæði bjóða baltisku luttakarunum vælkomnum, og geva føroysku áhoyrarunum ein forsmakk av tí, sum skráin fyri komandi vikuna í Norðurlandahúsinum hevur at bjóða.

DANIAL HOYDAL

Salurin var korini hálvtómur Um hetta var ósakað av tí illfýsna veðrinum hetta kvöldið, ella tí at hon var í bestu sjónvarpssenditið, skal ikki verða dømt um á hesum teigum. Men líka nógv sum ein setan til eitt mentunartiltak, kundi mána-kvöldið tykja at vera ein roynd at fáa føroyska mentunarlívið at geva stevnuni gætur

Góð orð fyrst

Peter Tertschaninoff var, sum vera man, tann fyrsti, sum trein á pallin. Hann greiddi eitt sindur frá, hvat var á skránni fyri kvöldið og fyri komandi vikuna. Hann segði seg vera erman av at kunna sýna fram nakað av tí besta, sum baltisk list hevur at bjóða. Síðan var tað mentunarmálaráðharrin Sámál Petur í Grund, sum hevði fingið uppgávuna at seta stevnuna

alment. Hann segði ikki nógv - annað enn tað, at hann helt, at eitt samstarv var spennandi. Man kundi kanska væntað eitt sindur meira frá ráðharranum, sum var einasta uppmøtta politiska umboð, at siga sína hugsan hetta kvöldið. Vikan er jú hóast alt byrjanin eitt nýtt samstarv, sum hevur møguleikar í sær - bæði á tí mentunarlíga og vinnuliga økinum. Fyrr um dagin hövdu baltisku politisku umboðini, sum vóru við í ferðalagnum, eisini havt seminar saman við føroyskum politikarum, og man kundi fyrstillað sær, at okkurt var komið burtúr hesum, sum Sámál Petur í Grund kundi tikið upp og umrøtt í setanarroðuni. Á seminarinum vóru eisini umboð úr Grønlandi og Íslandi umframt tíðindafólk úr Baltikum.

Danin Ebbe Flatau, sum býr og virkar í Litava sum stjóri á norðurlendsku kunningarskrivstovuni,

virkaði sum umboð fyri Norðurlendska Ráðharraráðið í sambandi við ráðstevnuna. Hann var eisini baltiska umboðið á setanini og hevði tí orðið eina løtu at siga okkurt um mentunarsamstarvið.

Tónleikur og list

Tað var tónleikur úr øllum trimum baltisku londunum, sum varð spældur hesa hugnaliga løtuna inni í konsertsalinum. Í ngigerð á Trøðni var vegna Kunningarstovuna biðin um at vera frásøgu-fólk, og hon greiddi okkum eitt sindur frá tí, sum henda skuldi.

Tað vóru hjúnini Valdis og Ruta Muktupavels úr ávikavist Lettlandi og Litava sum lögdu fyri. Mánadagin var lettiskur tjóðardagur, og tey byrjaðu hóskandi við at syngja tjóðsangin og fólkid í tí hálvtóma salinum vísti virðing við at reistas. Síðan var tað fólkátónleikur. Tey sungu tvíradnað gamlar lett-

iskar vísur, og Valdis hevði øll møguleg spennandi gomul ljóðföri, sum hann dró fram at spæla undir við. Síðan var tað bólkurin Vydraga úr Litava, sum bjóaði fyri okkum. Tey vóru seks og hövdu eisini nógv upprunaljóðföri við sær úr heimlandinum, t.d. trummur, fiólr og ymisk blásljóðföri. Ein rættiligur spælimansbólkur sum vit kenna teir úr norðurlondum og Skotlandi. Teir líktust ikki sørt einum norskurum fólkátónleikarabólki, tí bæði tjóðbúar, ljóðföri og dansur minti um tað norska.

At enda var tað Estlenska innslagið. Tað æt Duo Veski/Kalluste. Ein duett sum spældi nakað, sum teir kallaðu etniskan jazz. Estlenskur upprunatónleikur íblandaður modernan jazz. Ein sera vælleikandi bólkur, sum verður tann fyrsti á mentunarkvikuni, ið fer á pallin í Norðurlandahúsinum.

Góðskan var høg hetta

Ingigerð á Trøðni var frásøgu-fólk á kvöldsetuni

kvöldið, og um hetta verður støðið restina av vikuna, hava vit sanniliga nógv gott í væntu. Trý spennandi listafólk innan grafiska list sýna eisini síni verk fram í eini framsýning, sum hong-

ur uppi í húsinum. Framsýningin er forvitnislig, bæði tí at hon líkist so nógv frá tí, vit vanliga síggja í Føroyum, og tí hon tyðiliga hevði eina góða listaliga dygd.

Vika 47 er baltisk

THEODOR E. D. OLSEN

Skráin fyri ta baltisku vikuna er, umframt at vera sera forkunnug fyri okkum føroyingar, bæði av politiskum og mentunarlígu slag. Konsertirnar eru sera ymiskar, og tær verða ikki bara í høvudsstaðnum

Týskvöldið setti okkara mentamálaráðharrin ta baltisku vikuna, sum heldur fram til og við leygardagin. Endamálið er at betra sambandi millum Baltikum og Útnorður og at økja um kunneikan og fatanina millum hesar útjaðarar í Norðureuropa. Eitt nú er felagsheitið Baltikum longu nevnt í hesi grein, hóast hetta ongantíð varð sagt av listafólkunum sjálvum, sum framfórdu í Norðurlandahúsinum týskvöldið. Tey vóru úr antin Estlandi, Lettlandi ella Litava, og onkur hevur samanbórið tað, at siga Baltikum um hesi lond, við at siga Skandinavía fyri norðurland. Hinvegin varð stavsetingin „Faroe Islands“ brúkt fleiri enn ta einu ferðina í faldaranum,

ið er prentaður til hesa vikuna. Men kanska fer tilvit-anin um hvønnannan at økja eftir hetta samstarvið, sum hesa vikuna verður gróðursett bæði á tí mentunarlíga og tí politiska økinum.

Hittast aftur

Í gjár varð so hildið fram við fyrilestri um mentanarstøðuna í teimum baltisku londunum, og seinni varð dukksjónleikurin „Tummullisa“ spældur av fólkum úr Tallinn. Eingi orð vórðu brúkt, soleiðis at børn og vaksni í øllum heiminum kunnu hyggja at og fylgja við í søgugongdini. Tallinn merkir annars „tann danski staðurin“. Tað var nevniliga í tí estlenska høvudsstaðnum, at danir á sinni sóu flagg teirra dala av himni, og sigur hetta okkum eisini, at tað ikki er heilt nýggj bond, ið verða knýtt hesa vikuna. Heldur er talan um eina norðurlenska endursameining, nú trinið verður inn um gáttina hjá 21. öld.

Hóast Norðurlandahúsið er samskipari av tiltakinum, er húsið sjálvt tó ikki allur tann fysiski karmurin um

framförsurnar hjá baltunum. Fyrirleikarnir hava nevniliga roynt at spjæla til-tøkini út um alt landið. Í gjárkvöldið klokkan hálvgu- um átta var konsert í Porkeris skúla við fólkátónleikarabólkinum, „Vidraga“, úr Litava, meðan etnisk jazz-bólkurin, Duo Veski/Kalluste, úr Estlandi spældi í Havn. Hesir báðir bólkarnir spældu eisini í Norðurlandahúsinum týskvöldið, tá baltiska mentanarvikan varð sett.

Í morgun hevur Baltiska Kunningarskrivstovan fyrilestur kl. 10.00, kl. 17.00 verður Tummullisa aftur at síggja, og í kvöld eigur rokktónleikurin tór í Norðurlandahúsinum. Hesum skipar bólkurin, „Prata vet-

“, úr Letlandi fyri. Valdis og Ruta Muktupavels, sum vóru fyrst á pallinum fyrrkvöldið, spæla í kvöld teirra serstaka fólkátónleik í Atlantis í Klaksvík, meðan Duo Veski/Kalluste framföra teirra kynstur fyri vágafólki í skúlanum á Giljanesi. Allar konsertirnar verða klokkan hálvgu átta.

Kenna eitt sindur til sangtraditionina

Í morgin og ovurmorgin er Tummullisa aftur á palli í Norðurlandahúsinum, og leygarkvöldið endur baltiska vikan við eini stórfingnari gallakonsert, sum eisini byrjar kl. 19.30. Umframt bólkarnar Prata vetra, Vidraga og Duo Veski/Kalluste, sum allir eru mannaðir

við úrmælingum á sínum tónleikaøki, sleppa føroysku Kjolar og Írsku Commitments framat. Kjolar kundu sum kunnugt ikki verið minni feskir og fløg-uaktuellir við útgávu „Tí-me“. Eisini hava teir just útvegað sær og øllum heim-inum teirra egna heimasíðu á internetinum, har til ber at frætta um teir fyra limirnar í bólkinum. Og tað er ikki so keðiligur lesnaður.

Men navnið, ið higartil hevur fingið ta rúgvusmiklastu umrøðuna, er „The Stars of Commitments“ - bólkurin, sum bleiv heims-kendur í 1991 við kultfilm-inum hjá Alan Parker.

Manskórið fór sunnudag-in til Baltikum at syngja, og just tá tað røður um sang,

Nógkur spennandi baltiskur tónleikur er at hoyra hesa vikuna

er Batikum ikki so ókent fyri føroyingar, tí leiðarin á kórstevnuni í fjør, Imats Kokars (við fyrivarni), var úr Lettlandi og sangtalfarið, hann hevði við, var fyri tað mesta úr baltisku londunum.